

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

A B O N A M E N T U L

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Sirăritate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d-a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul justiției

TELEFON No. 748

S U M A R

Competința ratione personae vel loci a judecătorului de pace, în materie comercială, de d-l Nic. M. Păvălescu;

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ:

Curtea de Casație, secția I: Ministerul de Război cu Maior Leculescu;

Idem: Gherasim Tipaldo cu Sotir Vrionis și Iani Lucatos;

Curtea cu Jurați din Neamtu: Enil Costinescu ș. a. cu R. C. Soarec și alții, cu o Observație de d-l I. N. Cesărescu;

Tribunalul Covurlui secția II: Sultana A. Teodorescu cere executarea sentinței pentru separația patrimoniului s-ei dotal, cu o Observație de d-l Remus G. Benișache;

Tribunalul Tutova: Dimitrie Vuia cu Dimitrie Constandachi;

Tribunalul Doroboi: Deputatul X. Dacă poate fi judecat fără a se fi obținut autorizarea Parlamentului;

COMPETINȚA „RATIONE PERSONAE VEL LOCI”

JUDECĂTORULUI DE PACE, ÎN MATERIE COMERCIALĂ

E fapt constant că, după dispozițiunile art. 897 din Codul comercial, acțiunile personale și mobiliare în materie comercială, se vor putea introduce după alegerea părții reclamante, fie la tribunalul domiciliului său reședinței pârâtului, fie la tribunalul locului unde obligațiunea a luat naștere sau unde va trebui executată, fie la tribunalul locului unde s'a stipulat a se face plata, fie în fine la domiciliul pe care părțile și-l vor fi ales pentru executarea convențiunei dintre ele.

Dispozițiunile acestui articol, a căruia aplicare o întâlnim zilnic aproape, înaintea tribunalelor de județ, pot fi ele aplicate și la judecătoriile de ocol?

Iată o chestiune foarte importantă din punctul de vedere al intereselor comerciale, în special, și cu mult mai importantă, din punctul de vedere al legăturii strânse ce ar trebui să existe între toate legiuirile unei țări, cu deosebire în materie de procedură — chestiune a căreia rezolvare afirmativă sau negativă este de tot interesantă.

Intr'adevăr, judecătorul de pace căruia s'ar pune această chestiune, — și mărturisesc că eu unul în noua mea carieră, am pus-o, — se va găsi într-o pozițiune cam dificilă, când ar fi vorba să o rezolve. De ce considerațiunii va trebui să se conducă în darea hotărârei sale? Ce dispozițiunii de legiuire să aplice, pe acelea ale legii lui specială

sau pe acelea ale Codului de procedură comercială?

Dacă se va conduce de dispozițiunile acestuia din urmă cod, incontestabil că ar trebui să aplice în tot-d'auna și în totul dispozițiunile speciale cuprinse în art. 897, menționat mai sus. Dar poate el să facă acest lucru? Să vedem.

Legea judecătoriilor de ocol, ca o lege excepțională, urmează a avea o aplicațiune în limitele dispozițiunilor ce ea cuprinde, cu privire la afacerile ce sunt date în competența acestor judecătorii. Dispozițiunile ce ea cuprinde nu pot fi înlăturate sau modificate cu nici un chip, căci atunci ar însemna să nesocotim chiar temelia pe care s'a fost alcătuit această lege.

Nu vroi să zic prin aceasta că, de pildă, oricare dispozițiuni ale altor legi, nu ar putea fi aplicabile și înaintea judecătoriilor de ocol, atunci când ele nu ar fi contrarii acelor din legea acestora; din contră, ori-când judecătorii de pace vor putea recurge la alte legiuiri și cu deosebire la cea de procedură, dar numai atunci când legea lor specială nu cuprinde vre-o dispozițiune relativă la afacerea ce li s'a supus spre judecare.

În cazul de mai sus însă, legiuitorul din 1896, a avut grija, ca în două articole ale legii ce a făcut, să se ocupe în treacăt și de ei, deși acest lucru, după unii, nu ar reeși într'un mod absolut din lege.

În adevăr, prin art. 55 din legea judecătoriilor sus amintite, acestea au fost declarate competente ca să judece printre alte cereri și pe acelea de natură comercială, în limitele competenței stabilită prin legea lor organică.

Așa fiind, să vedem acum care este procedura de urmat înaintea acestor judecătorii, cu privire la introducerea și cercetarea cererilor ce li se vor adresa.

De această procedură, în mod special, se ocupă partea II, titlul IV din lege, intitulat: «Despre chemare». Titlul acesta, între alte articole ce cuprinde, are și un articol 77, al cărui cuprins, foarte interesant în speță, sună ast-fel: *Cererea în judecată se va adresa la judecătorul domici-*

liului său reședinței pârâtului. Dacă cererea este relativă la un imobil, ea se va adresa la judecătorul locului unde este așezat imobilul.

Iată un articol care o să ne ajute foarte mult la deslegarea chestiunii propusă mai sus. Și ce stabilește el? Intr'un mod generic și fără nici o urmă de nelumină, arată că toate cererile personale și mobiliare de competența judecătorului de ocol, să se adreseze la domiciliul pârâtului său la reședința lui. La ce anume cereri se referă oare acest articol? Numai la cele civile și penale sau și la cele comerciale.

Nu cred că poate să susțină cine-va cu desul temei—deși s'a găsit și din aceștia—că dispozițiunile din citatul articol 77, nu se referă de cât numai la afacerile civile și penale, nu și la cele comerciale, acestea fiind guvernate de Cod. comercial.

E o erezie de drept, susținerea unui asemenea lucru, căci nu trebuie pierdut nici un moment din vedere strânsa legătură dintre art. 55 și 77 din lege. Art. 77 nu face alt de cât să arate unde trebuiesc intentate cererile de cari se vorbește în art. 55, cereri printre cari se prenumără și cele comerciale.

Așa fiind, incontestabil că dispozițiunile legii judecătoriilor de pace cu privire la competența *ratione personae*, conținute în art. 77, urmează să aibă o aplicare deplină, în orîce materie ne-am găsi, fie ea civilă, penală sau comercială.

De alt-fel chiar rațiunea de a fi a legii acestor judecătoriai, aceia de a înlesni cât mai mult posibil, judecarea de urgență a afacerilor de mică importanță, ne conduce în mod neîndoios la această soluțiune. Legiuitorul, nu a voit ca în ce privește părțile implicate de competența *ratione materiae* a judecătorului de ocol, să le supună competenței *ratione personae vel loci*, a altor judecătoriai de cât aceia ai domiciliului său reședinței pârâtului, pentru a nu expune pe acesta la străgăniri zadarnice și dăunătoare bunului mers al justiției. În acest scop, a înscris salutara dispozițiune din art. 125 a legii organice pentru judecătoriile de ocol, care, în mod categoric, înlătură orîce alte dispozițiuni contrarii din alte legi anterioare sau posterioare, căci nu trebuie să se uite excepționalitatea acestei legi.

Din acest punct de vedere deci, conchidînd, cred că în materie personală și mobilă orîce cerere s'ar face înaintea judecătorului de ocol, de orîce natură ar fi ea, nu se va putea introduce de cât la judecătorul domiciliului său reședinței pârâtului, singurul pe care legea organică a acestuia, îl declară competente, potrivit dispozițiilor art. 77 din această lege.

Plocești, 10 Martie 1905.

Nic. M. Pârvulescu

Avocat

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, Secția I

Audiența de la 14 Ianuarie 1905

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Consilier

Ministerul de Război cu Maior I. Leculescu

Legea soldelor militare.—Regulamentul acestei legi.—Ofițer mutat în interesul serviciului dintr'o garnizoană în alta.—Dreptul său la o indemnizație pentru cheltue-lile mutatului și a chiriei.—(Art. 5 din legea soldelor, și 67 din regul. legii).

Ofițerul mutat dintr'o garnizoană în alta în inte-resul serviciului are dreptul atât la speșele de mu-tare, cât și la plata chiriei pe semestrul ce este obli-gat a plăti, dacă mutarea s'a făcut după 15 Octom-brie sau 15 Aprilie, și dacă ofițerul nu se găsește în casurile excepționale prevădute în art. 67 din regu-lamentul legii soldelor.

Decisiunea 10/905. — Respins recursul făcut de Ministerul de război contra sentinței Tribu-nalului Ilfov, s. III, cu No. 25/904, dată în pro-ces cu Maior I. Leculescu.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d. consilier I. Duca;

Pe d. avocat I. Pârvulescu, în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d. avocat Al. Pastia, în combateri;

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare invocat;

„Greșită interpretare a art. 5 și 22 din legea soldelor în ar-mată decretată la 8 Martie 1896 și a art. 67 și 68 din regula-mentul acestei legi. Necompetență.

„În adevăr din economia întregii legi a soldelor și a regula-mentului ei, rezultă că în armată sunt două feluri de prestațiuni în bani:

1) „Unele ce aparțin de drept ofițerului și pentru a căror plată de către regiment este suficient să se constate prezența și efectuarea serviciului, fără a fi nevoie de aprobarea vre-unei autorități superioare. Acestea sunt: solda, indemnitatea pentru furagiū, indemnitatea de transport (foi de drum) și indemnitatea de cancelarie;

2) „Altele sunt exclusiv supuse la aprobarea comandamentelor de corp de armată sau a ministerului. Acestea sunt indemnita-tea de misie, care se aprobă de minister sau de comandamente (art. 55 din regulament) indemnitatea de mutare și indemnitatea de chirie cari sunt exclusiv rezervate aprobării Ministerului de război (art. 67 și 68 din regulament).

Aceste dispozițiuni din regulament au putere de lege, ele fiind baze pe dispozițiunile art. 21 din legea soldelor

Când Ministerul prin ordinul No. 841/901, a refuzat aprobarea indemnității pentru mutare și chirie, cerute de Maiorul Lecu-lescu, a lucrat ca organ al puterii administrative, iar nu ca parte civilă, parte contractantă și prin urmare instanța de fond, nu era competentă să judece motivele refuzului ministerului și să anuleze un ordin al său.

Avînd în vedere sentința Tribunalului Ilfov, s. III, cu No. 25/904, atacată prin recursul de față;

Avînd în vedere că se constată din această sentință

că intimatul de adi în recurs, Maiorul în rezervă Leculescu Ion, a chemat în judecată pe Ministerul de război, spre a fi obligat la plata sumei de 900 lei, ca indemnizare de chirie și spese de mutare, pentru că în interesul serviciului, a fost mutat din regimentul 2 călărași cu garnizoana în Caracal, în regimentul 3 roșiori din Tecuci;

Având în vedere că, ambele instanțe de fond au admis acțiunea ca întemeiată, constatând în fapt că intimatul Leculescu, prin înaltul decret cu No. 501/900, publicat în «Monitorul Oastei» No. 8 din 14 Februarie 1900, a fost mutat în adevăr în interesul serviciului;

Considerând că prin art. 5 din legea asupra soldei în armată, se dă drept ofițerului, mutat dintr-o garnizoană în alta în interesul serviciului, atât la spesele de mutare, cât și la plata chiriei pe semestrul ce este obligat a plăti, dacă mutarea s'a făcut după 15 Octombrie sau 15 Aprilie;

Având în vedere dispozițiile art. 22 din aceeași lege, prin care se prevede facerea unui regulament privitor la aplicarea ei;

Considerând că art. 67 din regulamentul legii asupra soldei în armată nu face de cât a confirma principiul stabilit prin art. 5 din zisa lege;

Că singura derogare, ce regulamentul aduce acestui principiu privește numai anumite cazuri excepționale în care ofițerul nu poate obține plata indemnității fără autorizarea Ministerului de război;

Considerând că pe cât timp instanța de fond constată că Maiorul Leculescu a fost mutat în interesul serviciului dintr-o garnizoană într-alta, și pe cât timp nici nu s'a susținut înaintea instanțelor de judecată că sus numitul maior se găsea în vre-unul din cazurile excepționale prevădute de art. 67 din regulament, în această stare de fapt și de drept a procesului, cu drept cuvânt Tribunalul a recunoscut Maiorului Leculescu dreptul la indemnitatea de mutare, ce i se cuvenea în virtutea legii;

Considerând că judecând astfel, Tribunalul, departe de a fi violat textele de lege invocate de recurent, le-a dat adevărata lor interpretare;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

Audiența de la 25 Ianuarie 1905

Președinția D-lui C. C. Ștefănescu, Consilier

Gherasim Tipaldo cu Sotir Vrionis și Iani Lucatos

Contestațiunile la executare. — Cazul când aceste contestațiuni nu privesc înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută. — Instanța la care să îndreptează asemenea contestațiuni. — (Art. 400 Pr. civilă).

Contestațiunile ce se ridică asupra urmăririi însăși, și cari nu sunt relative la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se îndreptează la instanța care execută hotărârea, și această dispozițiune fiind generală, se aplică și la cauzele ce sunt date în competența

judecătoriilor de ocoale în lipsă de un text care care să deroge la această regulă.

Decisiunea 22/905. — Respins recursul făcut de Gherasim Tipaldo contra sentinței Tribunalului Tutova cu No. 261/904, dată în proces cu Sotir Vrionis și Iani Lucatos.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l președinte Chr. Pherekyde;

Pe d-l avocat Comănescu în desvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat G. Nițescu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivelor de casare invocate:

I. «Violarea dispozițiilor art. 400 Pr. civ., căci judecătoria ocolului Bârlad nu era în drept a judeca contestația lui S. Vrionis, pronunțând cartea No. 1684/903, ce am apelat-o, dată în lipsa mea, și trebuia îndreptată și judecată, contestația de judele Ocolului II Galați care a pronunțat și investit cu titlul executoriilor cartea No. 416/902 ce execută.

II. «La prima înfățișare, 17 Februarie 1904, la judecarea apelului de Tribunalul Tutova am ridicat incidentul că judecătoria de pace ocolului Bârlad, nu era în drept a judeca acea contestație, și că a violat art. 400 Pr. civ., cerind reformarea cărții No. 1684/903, care incident mi s'a respins de Tribunal, trecându-se, în jurnalul de la acea dată aflat la dosarul cauzei, iar în corpul sentinței No. 261/904, nu se vorbește de loc».

Având în vedere sentința Tribunalului Tutova cu No. 261 din 1904, supusă recursului;

Având în vedere că din această sentință se constată că Gherasim Tipaldo, având să ia o sumă de bani de la I. Lucatos, în baza unei cărți de judecată a judecătoria ocolului Galați, a înființat un sechestr, pe averea mobilă a debitorului său, prin comisariatul de poliție al orașului Bârlad; Că această urmărire fiind contestată, de către Sotir Vrionis, pe motiv că averea sechestrată este a sa, recurentul Gherasim Tipaldo, a cerut anularea contestațiunii, sub cuvânt că judecătoria, care a pronunțat hotărârea pusă în executare, este în drept a se pronunța asupra contestației, iar nu judecătoria Ocolului Bârlad;

Că Tribunalul de Tutova a respins incidentul prin care se lindea la anularea contestațiunii, de oare ce prin această contestațiune nu s'a pus în discuție însăși titlul executoriilor;

Considerând că după art. 400 din Pr. civ. toate contestațiunile ce s'ar ridica asupra urmăririi însăși, și care sunt relative la înțelesul, întinderea și aplicarea dispozitivului hotărârii ce se execută, se vor îndrepta la instanța care execută hotărârea;

Că dispozițiunile acestui articol fiind generale au a fi aplicate și în cauzele ce sunt de competența judecătoriilor de ocoale, în lipsă de un text ce ar deroga la această regulă;

Considerând că, în speșă, nefiind contestat însăși titlul ce se execută, instanța competentă a judeca contestațiunea de față, prin care se cerea scoaterea de sub sechestr a averii urmărite de recurentul Tipaldo, era instanța unde se execută hotărârea, adică judecătoria de Bârlad, iar nu aceia de Galați care o pronunțase;

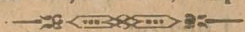

Că, prin urmare, cu drept cuvânt tribunalul de Tutova a respins incidentul de anulare a contestației și n'a violat în nimic art. 400 citat;

Că, dar, motivele de casare sunt neintemeiate;

Considerând că recurentul a declarat că renunță la celelalte motive de casare;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

CURTEA CU JURAȚI DIN NEAMȚ

Audiența din 4 Aprilie 1905

Președinția D.-lui D. SOFIAN, Președinte

Emil Costinescu ș. a. cu R. C. Șoarec ș. a., pentru delict electoral

Deciziunea No. ....

Legea electorală.—Delict electoral.—Cererea de dare în judecată.—Ce trebuie să conțină.—Nulitatea ei.—(Art. 128 și 133 din legea electorală).

Pentru a se putea judeca un delict electoral, pentru împiedicarea alegătorilor de la exercițiul de vot, reclamațiunea trebuie să conțină, sub pedeapsă de nulitate, pe lângă numele delinquentului, și pe acel al alegătorilor, asupra cărora s'a exercitat influența sa violentă ce i-a împiedicat de la vot. În instanța de judecată, după trecere de 30 zile de la comiterea delictului, nu se mai pot arăta numele alegătorilor, pentru că această arătare fiind o cerere nouă, ea este prescrisă.

Inculpatul Remus C. Șoarec a cerut respingerea acțiunii, că neavând obiect, intru cât prin petițiunea introductivă nu se arată numele persoanelor cari au fost influențate la vot.

D-l substituit de Procuror Remus C. Benișcăchă a cerut respingerea incidentului ridicat de inculpatul R. C. Șoarec, intru cât reclamații pot complica, în instanță, obiectul reclamațiunii lor, arătând numele persoanelor a căror vot a fost influențat, cum și marturii cu cari voesc să-și dovedească acțiunea; neputându-se invoca tardivitatea, în această privință, intru cât prescripția de o lună prevăzută de art. 133 legea electorală, s'a întrerupt, prin introducerea reclamațiunii înăuntrul aceluși termen. În realitate însă, obiectul reclamațiunii este arătat destul de lămurit prin petiția introductivă, și numai marturii (adică dovezile) nu sunt arătați, ceea ce este o cestiune de fond.

Curtea,

În ce privește incidentul ridicat de inculpatul Remus C. Șoarec, prin care se cere respingerea acțiunii ca neavând obiect:

Având în vedere că, prin cererea de chemare în judecată, petiționarii învinuiesc pe inculpați că, în calitate de funcționari și ofițeri de poliție, prin amenințări de pierdere a slujbei și lovire în interesele și existența unor cetățeni, i-au împiedecat de a-și exercita liber dreptul lor de alegători, influențându-i să nu voteze candidații opoziției;

Considerând că, în întregul cuprins al petiției, nu se vede arătat nici unul dintre cetățenii a căror vot a fost influențat, cu alte vorbe, nu se vede articulat nici un fapt individualizat;

Că, așa precum este redactată cererea, nu face de cât să enunțe, dispozițiunile unui text de lege (art. 128 legea electorală) fără ca, însă, să determine care e subiectul, care a suferit vre-unul din actele, pe care le înșiră citatul text de lege, spre a face aplicabilă pedeapsa edictată de el, săvârșitorilor unor asemenea acte;

Că din ter menul art. 128 legea electorală, care zice: «acel cari prin lovituri, violențe, sau amenințări, vor fi influențat votul unui alegător etc.», rezultă că e necesar să fie un agent care să fi suferit; că nu e suficient a se zice că s'a influențat alegătorii, sau unul dintre ei, ci, de la început chiar, în termenul hotărât pentru a putea reclama, trebuie să se arate, individual, persoana

sau persoanele, cari au suferit actele nedrepte, ce se reprimă conform acestui text de lege; că, dacă, la acest text de lege apropiem și dispozițiunile art. 133 din legea electorală, după care, acțiunea publică și cea privată se prescriu în termen de o lună de la proclamarea rezultatului alegerii, urmează neîndoios că intenția legiuitorului a fost de a se determina, în mod precis, încă de la început, cine este subiectul, care a suferit actul nedrept și reprimat de lege;

Că aceasta este, de alt-fel, conform și cu principiile generale de procedură, după care, or-ce acțiune trebuie să arate expres obiectul ei;

Că, simpla indicație a unui fapt, care să cadreze cu un text dintr-o lege, nu înseamnă că acțiunea are obiectul determinat; și când legiuitorul fixează un termen atât de scurt, înăuntrul căruia se poate reclama, evident că este inadmisibil, a se îngădui ca să se completeze, după expirarea acestui termen, cuprinsul acțiunii;

Că, în specie, nearticulându-se cine anume este sau sunt alegătorii, cari au fost siliți să sufere actele nedrepte ce se alegă în petiție, acțiunea este fără obiect; și, a se permite ca, de aici înainte, să se arate acele persoane, ar însemna a se da drept să se formuleze acțiunea, după expirarea termenului încuviințat de lege;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, ca fiind lipsită de obiect, acțiunea intentată de d-nii Emil Costinescu ș. a. contra lui R. C. Șoarec ș. a. pentru delict electoral;

(ss) D. Sofian, Al. Sc. Stan, N. Lazaride.

Observație.—Cu riscul de a fi criticat chiar de către D. Vulturescu, adnotând această decizie, voi arăta pentru ce nu sunt de părerea Curței cu jurați din Neamț.

Care era speța? Se ceruse darea în judecată a mai multor funcționari publici cari, în timpul unei alegeri electorale, se făcuse pasibili de previziunile art. 128 din legea electorală, adică prin mijloace ilegale influențase și împiedicase pe alegători de a se prezenta la vot.

Înainte Curței, unul din inculpați, ridică incidentul următor, ca fine de neprimire: petițiunea introductivă de instanță este nulă, pentru că nu are obiect, intru cât nu se arată și numele persoanelor asupra cărora s'a exercitat influența pentru a le împiedica de a se prezenta la vot.

Curtea admite incidentul, anulează petiția și cum art. 133 din aceeași lege prevede o prescripție de o lună pentru asemenea reclamațiuni, debutează complet pe reclamații de cererea lor.

Cred că onorata Curte, n'a avut dreptate admitând finele de neprimire.

În adevăr, pe ce-și motivează Curtea soluțiunea sa? Nu s'a arătat și numele alegătorului influențat, deci lipsă de obiect, — zice Curtea —.

Să analizăm cestiunea.

Despre ce era vorba? Se cerea pedepsirea unor funcționari pentru că comiseseră un delict special, delict electoral, prevăzut de o lege specială. Așa fiind, ce trebuia să arate reclamații în petiția introductivă de instanță? În primul rând, că s'a comis un delict, și al doilea, persoana care a comis delictul.

Era nevoie să arate și numele alegătorului său alegătorilor cari au fost împedicați de a veni la vot?

Cred că nu, și iată de ce :

Mai întâiu că numele persoanei oprită de a se prezenta la vot, nu constituie nici delictul în sine, nici măcar un element al lui.

Intr'un delict electoral, este suficient faptul violenței, împedicei alegătorilor de ași exercita drepturile lor, pentru ca delictul să fie consumat și susceptibil de pedeapsă. Și într'un asemenea caz ce rol joacă alegătorul sau agentul împedecat de la vot, în comiterea delictului? Un rol cu totul secundar, rolul pe care l'au, în delictele ordinare corpurile de delict. Este adevărat că trebuie să fie un agent—cum zice Curtea—asupra căruia să se fi exercitat presiunea și nici nu se poate presupune, un delict electoral de împedecare la vot, fără alegător, cum nu se poate presupune furt fără obiect furat. Este adevărat, iarăși, că pot spune numele alegătorului, în delictul electoral, cum pot specifica obiectele ce mi s'au furat în delictul de furt.

Dar, presupunând că nu cunosc numele alegătorului său fiind mai mulți la număr nu pot să-l menționez pe toți, fiind-că aflu numele lor mult mai târziu; or, fiind, vorba de un delict ordinar de furt, nu știu anume ce mi s'a furat, ved devalizată casa, dar, pentru un moment, nu cunosc ce obiecte îmi lipsesc. Și într'un caz și în cel-l'alt, nu pot oare să mă exprim în termeni generali, să zic, de exemplu, pentru furt: individul cutare mi-a furat mai multe obiecte; iar pentru delictul electoral: indiviții cutare au comis delictul politic împedecând pe alegători să vie la vot? Evident că da.

Nu pot fi obligat ca de la început să arăt anume obiectele ce mi s'au furat, sau anume alegătorii ce au fost opriți de la vot, pentru bunul motiv că acestea nu sunt elemente constitutive ale delictului, pentru a le desemna încă de la începutul reclamațiunei mele. Numai în urmă se poate constata ce anume mi s'a furat în caz de furt, sau ce alegători au fost opriți de la vot, în caz de delict electoral. Ba încă, în delictul electoral, se poate ca instrucția să constate că delictul s'a comis, dar asupra altor persoane de cât cele desemnate de mine, și cu toate acestea, delictul subsistă, și nu mi se poate respinge cererea. Or, teoria Curței ar duce în mod fatal la respingerea reclamației într'un asemenea caz, fiind-că dacă îmi anulezi o cerere pentru că n'am numit pe alegătorul asupra căruia s'a exercitat influența, pe aceleași motive ești indrituit a-mi respinge cererea și în cazul când am desemnat pe alegător cu un nume greșit. Și atunci, de și în fapt se constată că s'a comis un delict, deli-

quentul scapă pentru că s'a făcut o desemnare greșită de nume.

Dar nu e numai atât. Reclamantii nu aveau nevoie să arate numele alegătorilor și din alt punct de vedere. Delictul acesta electoral face parte din infracțiunile la legea penală unde agentul sau agenții față de care s'a comis infracțiunea, se arată în mod impersonal cu o denumire colectivă. Așa, în crima de rebeliune prevăzută de art. 81 C. p., este oare nevoie să se arate și numele locuitorilor cari au fost înarmați unii în contra altora, pentru ca agentul provocator să fie considerat că a comis crima? Sau: în crimele prevădute de art. 83 C. p., este oare nevoie să se arate numele deputaților cari au fost siliți să ia sau nu o hotărâre? Evident că nu. Și într'un caz și în cel-l'alt crima s'a săvârșit, iar agentul provocator, va fi pedepsit, fără ca pentru aceasta să se ceară neapărat arătarea numelui locuitorilor rescuțați sau al deputaților împedicați de la vot.

Când se va judeca procesul, când se va face instrucția se vor arăta, de sigur, și acele persoane; dar până atunci, nu e nevoie—și chiar sub pedeapsă de nulitate a plângerei, cum decide Curtea—a se specifica mai de înainte numele agenților față cu cari s'a comis crima sau delictul.

Același lucru se petrece și în materie de delict electoral. Agenții despre cari vorbește Curtea se pot desemna cu un nume generic, rămânând ca în urmă, în timpul instrucției, să se arate numele lor în mod individual.

Alt-fel, ar fi imposibilă constatarea unor delict de natura aceasta.

Și consecința ar fi că legea electorală ar rămâne literă moartă, iar moravurile noastre staționare.

I. N. Cesărescu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI S. II

Audiența de la 11 Februarie 1905

Președenția D-lui S. URLĂȚEANU, Președinte

Jurnal No. 624

Hotăriri.—Esecutarea lor.—Dacă se poate cere esecutarea unei hotăriri fără a fi investită cu formula esecutorie.—Excepțiuni la această regulă.—Titlu esecutor.—Pe ce anume hotăriri se pune.—(Art. 373 și 375 Proc. civilă).

Conform art. 373 din Procedura civilă nici o hotărîre a tribunalelor sau curților nu se pot esecuta, dacă nu va fi investită cu formula esecutorie, afară de hotărîrile pregătitoare și de hotărîrile esecutorii provizorii, cari se pot esecuta și fără acest titlu, iar după art. 375, titlu esecutoriu nu se pune de cât pe hotărîrile remase definitive.

Tribunalul,

Având în vedere cererea făcută de Sultana A. Teodor, prin petiția înregistrată la No. 1321/905 de a se ordona executarea sentinței civile No. 1/905, prin care s'a încuviințat *separațiunea patrimoniului său dotal*;

Având în vedere că, conform art. 373 din Procedura civilă, nici o hotărîre a Tribunalului sau Curților nu se va putea executa de nu va fi investită cu titlu executoriu, afară de hotărîrile pregătitoare și de hotărîrile executorii provisorii, care se pot executa și fără acest titlu, și că, conform art. 375 Pr. civ., titlul executoriu nu se pune de cât pe hotărîrile care au rămas definitive;

Având în vedere că, în sistemul legii noastre, aceasta fiind norma care cată a fi urmată în materia executării hotărîrilor, nici o excepțiune nu poate avea loc, or-care ar fi materia asupra căreia sentința a fost pronunțată, de oare-ce legea nu distinge, și decî hotărîrea a cărei executare se cere ne-avînd nici titlu executor, nici fiind executorie provisorie, cererea urmează a fi respinsă;

Pentru aceste motive, Tribunalul, respinge această cerere, etc.

(ss) S. Urlățeanu, I. Ianculescu.

Grefier (s) C. Zaharia

Adnotație.—Cum vedem, Tribunalul Covurului refuză executarea unei sentințe de separație de patrimonii, sub cuvînt că nu a dobândit autoritatea lucrului judecat.

Cred că soluția Tribunalului violează textul clar al art. 1262 Cod. civil, de care Tribunalul nici nu vorbește în considerentele sale, de și este singurul text aplicabil în cazul de față.

În adevăr, legiuitorul, pentru a se asigura că separația de patrimonii nu a fost rezultatul unei conivențe între bărbat și femeie (spre fraudă creditorilor bărbatului), a edictat dispozițiunea art. 1262 C. civ., și a *impus* femeii ce a obținut separația, să execute hotărîrea *într-o lună de la pronunțare*, considerînd că această grabnică procedură din partea femeii ar fi un indiciu de seriozitatea și temeinicia cererei sale. (După dreptul comun, sentințele judecătorești se pot executa timp de 30 ani, conf. art. 404 Pr. civ.).

Legiuitorul, așa dar, a derogat de la dreptul comun, și, nu numai că a permis executarea sentinței de separație înainte de a dobîndi puterea lucrului judecat, dar a *impus* chiar femeii a o executa în lăuntru sorocului de o lună de la pronunțare, sub pedeapsă de a rămîne separațiunea nulă și neavenită.

Textul art. 1262 C. civ. este destul de categoric și clar redactat, în această privință, și statornicește, cu precizie, de când începe să curgă termenul de o lună, în lăuntru căruia trebuie neapărat să înceapă măcar executarea, și anume: *de la pronunțare*.

Așa dar, executarea provisorie are loc *de drept, în virtutea legii*, conf. art. 1262 C. civ., și prin urmare, nu este nevoie ca să fie cerută și admisă prin sentința de separație.

«Avînd în vedere, zice Trib. Ilfov⁽¹⁾, că din dispoziția categorică a art. 1262 C. c. combinat cu 632 Pr. civ., rezultă că femeia este obligată să înceapă executarea hotărîrei care admite separația de patrimonii, în curs de o lună de la pronunțarea hotărîrei și afișarea ei, sub pedeapsă pe nulitate a separației; că din acest text de lege, rezultă că executarea provisorie a hotărîrei de separațiune are loc de drept în virtutea legii, și prin urmare nu este nevoie nici ca acea executare provisorie să fie cerută de soție, și nici nu este nevoie ca instanța care admite cererea de separație să ordone executarea provisorie a hotărîrei pronunțate».

Doctrina română, reprezentată prin savantul profesor de la Iași, D-l *Dimitrie Alexandresco*, ca și toți autorii francezi, interpretează *ad litteram* textul art. 1262 C. civ., făcînd să curgă termenul de executare de la pronunțarea hotărîrei, și aceasta chiar în privința hotărîrilor pronunțate în lipsă⁽²⁾.

Doctrina admite, însă, că dacă în acest termen s'ar produce o opoziție sau un apel, înainte de a se fi început executarea, hotărîrea nu se va mai putea executa de cât în urma respingerii opoziției sau apelului. Această soluție se întemeiază pe principiul că opoziția și apelul sunt suspensive de executare⁽³⁾.

D-l C. Nacu, asemenea este de părere că executarea trebuie să fie încuviințată de Tribunale, rămînînd ca Curtea să o suspende în mod provisor, în cas când s'ar face apel de către bărbat sau de creditorii lui⁽⁴⁾.

Este adevărat că Curtea noastră supremă, printr-o decizie dată tocmai la anul 1884, a admis modul de a vedea al Tribunalului Covurului s. II, argumentînd tot ca și Tribunalul, că conform principiilor generale de procedură, sentința de separație nu se poate executa înainte de a fi devenit definitivă. Curtea de casație, însă, uită că în specie există o derogare formală de la principiile generale, și că execuția provisorie are loc de drept în virtutea legii.

De aceea, această decizie a rămas o jurisprudență părăsită și izolată, pe când jurisprudența nouă a Curților și Tribunalurilor noastre tinde a deveni constantă, asupra acestui punct, în sensul de a permite executarea sentințelor de separație de patrimonii în lăuntru termenului de o lună de la pronunțarea ei, conform literii art. 1262 C. civ. (Vezi în acest sens: Decisia Curții de apel din Galați publicată în *Dreptul* No. 84/901;

(1) Trib. Ilfov. Vezi *Dreptul* din 1903, No. 53.

(2) D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, tom. 8, pag. 370.

(3) D. Alexandresco, la locul citat

(4) C. Nacu, *Dreptul civil român*, t. 3, pag. 129.

decisia Curții de apel din București, publicată în *Dreptul* No. 9/902; și, în fine sentința Tribunalului Ilfov, secția comercială din 20 Maiu 1903, public. în *Dreptul* No. 53/903).

Cum vedem, jurisprudența nouă română admite, într'un glas, soluția preconizată de doctrina română, interpretând art. 1262 C. civ. conform literei lui.

Urma, deci, ca și Tribunalul Covurlui s. II, conform acestui text, să încuviințeze executarea cerută, pentru a nu pune pe femei în trista situațiune de a pierde beneficiile separațiunei obținute, și deci de a-și periclita dota ei.

Galați, 30 Maiu 1905

Remus C. Benișache

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența de la 18 Ianuarie 1905

Președenția D-lui G. C. STURDZA, Președinte

Dimitrie Vaia cu Dimitrie Constandache

Compensație.—Poprire.—Casurile în care creditorul poate să facă o poprire în mâinele sale proprii.—(Art. 1147 § 1 și 2 Cod. civ.; art. 455 urm. Pr. civ.).

De și atât compensația cât și poprirea nu sunt admisibile în casurile prevăzute de art. 1147 § 1 și 2, totuși în celelalte cazuri, un creditor care ar fi în același timp și debitor al debitorului, adică: care ar întruni în persoana sa ambele calități de creditor și debitor, poate să facă o poprire în propriile sale mâini, spre a participa împreună cu ceilalți creditori ai debitorului la distribuirea banilor ce el deține, această soluție, conformă principiilor, fiind cea mai echitabilă.

S'a prezentat apelantul prin d-l avocat T. V. Ion, și intimatul prin d-nii avocați M. V. Cristescu și Gr. D. Vasiliu.

Tribunalul,

Având în vedere apelul făcut de Dimitrie Vaia, de profesiune agricultor domiciliat în comuna Lipova, jud. Vaslui, contra cărței de judecată a judecătorei de pace ocolului Bârlad No. 1728/904;

Având în vedere că prin această carte de judecată s'a validat poprirea efectuată de Portăreii acestui tribunal prin procesul verbal de poprire No. 553/904 în mâinile lui Dimitrie Constandache pe suma de lei 1141, pentru suma de 900 lei cu procente de 5 % pe an pentru 650 lei cu începere de la 14 Noembrie 1902 și pentru suma de 250 lei cu aceleași procente, cu începere de la 28 Martie 1902 până la achitare; că această poprire a fost cerută de Dimitrie Constandache și s'a efectuat asupra sa însăși;

Având în vedere că suma de 1141 lei aflată în mâinele lui D. Constandache și asupra căreia s'a efectuat și validat poprirea cerută de același Dimitrie Constandache, ajunsese în mâinele sale în modul următor: Dimitrie Constandache fiind creditorul lui Dimitrie Vaia, a poprit suma de 1200 lei depusă la Casa de depuneri de Dimitrie Vaia cu recipisa No. 9905/903 a Administrației financiare Tutova—intr'un litigiu ce acest din urmă avea cu o altă persoană; că această poprire a

fost validată prin cartea de judecată No. 77/904 și Casa de depuneri a fost obligată a plăti lui Dimitrie Constandache suma de 1111 lei 50 bani, această carte de judecată fiind investită cu formula executorie, judecătorei de pace a intervenit la Casa de depuneri, pentru a emite o ordonanță de plată pentru suma poprită; Casa de depuneri prin adresa No. 49617/904, a trimis d-lui judecător de pace ordonanța No. 15.958 pentru suma de 1141 lei, care ordonanță a fost remisă lui Dimitrie Constandache; că Dimitrie Vaia a făcut contestație înaintea judecătorei de pace la executarea cărței de judecată prin care se validase poprirea făcută de Dimitrie Constandache asupra sumei de 1200 lei depusă la Casa de depuneri; că această contestație fiind respinsă contestatorul făcând apel, acest tribunal prin sentința No. 371/904; a admis apelul și a anulat cartea de judecată No. 77/904 a judecătorei Bârlad, prin care se valida poprirea cerută de Dimitrie Constandache asupra sumei de 1200 lei;

Considerând că, în urma admiterii sus menționatei contestațiuni, Dimitrie Vaia a acționat pe D. Constandache înaintea judecătorei de pace a ocolului Bârlad pentru a fi obligat a restitui suma de 1141 lei pe care o deținea pe nedrept; că D. Constandache, în apărarea sa a invocat compensația legală, basată pe calitatea sa de creditor a lui Dimitrie Vaia; că, prin cartea de judecată No. 1416/904 s'a înlăturat această apărare pe temeiul art. 1147 § 1 C. civ. și D. Constandache a fost obligat a depune la Casa de depuneri și consemnațiunii suma de 1141 lei;

Considerând că apelantul își întemeiază apelul său pe următoarele motive: că suma deținută de D. Constandache și asupra căreia acesta a făcut poprire, a fost luată de la Casa de depuneri pe nedrept; că, din această cauză, compensația ne fiind admisibilă conform art. 1147 § 1, Cod. civil, prin urmare, nici poprirea care duce la același rezultat ca și compensația nu poate fi admisă; că instituțiunea poprirei, conform art. 455 § 1 Pr. civ., presupune existența a trei persoane distincte; că acest principiu face imposibilă poprirea asupra sa însăși; că intimatul a susținut că dacă compensațiunea nu poate fi admisă, nu urmează că nu poate exercita o poprire; și pentru care nu se cere existența a trei persoane distincte;

Considerând că art. 455 și urm. prevăd ipoteza comună în care terțul poprit este o persoană distinctă de creditorul poprit; ceea ce nu exclude posibilitatea că atunci când creditorul este tot odată și debitor al debitorului, când are calitatea de creditor și debitor de a popri în mâinele sale proprii suma datorită debitorului său: bunurile unui debitor servind pentru asigurarea comună a creditorilor săi; creditorul având în mâinele sale suma care îi servește de gaj, pentru asigurarea și realizarea creanței sale, poate să o urmărească prin mijlocul unei popriri; după cum pot face acest lucru ceilalți creditori ai debitorului său; a se admite principiul contrar este a se pune pe creditor într'un raport de inferioritate față de ceilalți creditori, pentru motivul că nu o terță persoană datorește o sumă debitorului său; ci el însăși: prima interpretare este singură echitabilă și conformă principiului enunțat mai sus și pe care legea de procedură nu l-a înlăturat, ci a prevăzut cazul cel mai frecvent. (Vezi în acest sens *Garsonnet*, t. IV § 1382.—*Contră*, D. *Alexandresco*, t. VI, p. 782).

Considerând că o poprire în mâinele sale proprii nu se poate face în cazul prevăzut de art. 1147 § 1 Cod. civ.; că, în acest caz, compensațiunea neputându-se opera în virtutea principiului de ordine publică, că creditorul nu se poate plăti cu o sumă ce pe nedrept o deține, ci trebuie mai întâi a o restitui, și apoi a-și valorifica drepturile sale, nu se poate exercita nici o poprire, care prin validarea sa definitivă dând loc la un transport judiciar în favoarea creditorului popri-

tor, se ajunge prin acest mijloc la rezultatul pe care 'l proiibă art. 1147 C. civil;

Considerând că, după cum s'a văzut mai sus, intimatul a poprit în mâinele sale proprii o sumă de bani pe care o luase de la Casa de depuneri în baza unei cărți de judecată care a fost anulată de tribunal; că, prin urmare, această sumă pe nedrept a fost luată; că a fost obligat după cum s'a văzut de a o depune la casa de depuneri; că, conform art. 1147 § 2, compensația nu se poate opune unei cereri pentru restituirea unei sume ce pe nedrept a fost luată de la proprietar; că neputând reține suma ce pe nedrept a luat-o pentru a se plăti, nu poate nici să o poprească; că din acest punct de vedere apelul lui Dimitrie Vaia fiind întemeiat, cartea de judecată prin care se validează poprirea făcută de D. Constandache în propriile sale mâini urmează a fi cu totul reformată; și în consecință, a se invalida poprirea ordonată de judecătorul de pace al ocolului Bârlad, și efectuată de corpul portăreilor acestui trib. prin procesul verbal No. 553/904;

Pentru aceste motive redactate de d-l supleant Volanschi, tribunalul, admite apelul, etc.

(ss) Gh. C. Sturdza M. Tarburi, D. Volanschi.

Observație. — Chestiunea judecată de tribunalul de Tutova este foarte controversată atât în doctrină cât și în jurisprudență. Veți în sensul decis de tribunal: Garsonnet, *Pr. civ.*, IV, § 1382 (ed. a 2-a); Laurent, XVIII, 429; T. Huc, VIII, 168; Demolombe, XXVIII, 633, 693; Glasson, *Pr. civ.*, II, p. 201; Demante et Colmet de Santerre, V, 250 bis III și 251 bis IX și X; Piégeau, *Pr. civ.*, II, p. 75; Chauveau sur Carré, *Pr. civ.*, IV, Quest. 1925, p. 547 urm.; D. Negulescu, *Teoria popririi*, p. 34, 35; Trib. Lyon (considerente reproduse de Demolombe, XXVIII, 693).

Părerea contrară își are însă și ea partizanii ei. Veți în acest din urmă sens: Carré-Chauveau, *op. și loco cit.*, p. 548, nota 1; Boitard et Colmet-d'Aage, *Pr. civ.*, II, 817, in *infine* (ed. a 15-a); Rodière, *Tr. de compétence et de procédure*, II, p. 198 (ed. a 5-a); Thomines-Desmazures, *Pr. civ.*, II, 615 (ed. din 1832); D. Alexandresco, *Dreptul civil român*, VI, p. 782 urm. și *Curierul Judiciar* din 1905, No. 5 (dare de seamă asupra cărții d-lui D. Negulescu, *Teoria popririi*), etc.

(N.R.)

TRIBUNALUL JUDEȚULUI DOROHOI

Audiența de la 30 Martie 1905

Președenția D-lui EUG. LUPĂȘCU, Jude Instructor

Sentința corecțională No. 654

Acțiunea publică. — Deputat. — Dreptul său de a uza sau nu de imunitatea prescrisă de art. 52 din Constituție. — Obligațiunea instanței de judecată de a da curs acțiunii publice, când partea cere să fie judecată. — (Art. 52 din Constituție).

Imunitatea prevăzută de art. 52 din Constituție, este lăsată la facultatea părții de a se prevala sau nu de ea.

Prin urmare, dacă un deputat în contra căruia sa deschis o acțiunea publică, nu voește să uzeze de acest drept, procesul cată să și urmeze cursul său mai cu deosebire când, ca în speță, acțiunea publică fusese deschisă înainte ca inculpatul să fi fost ales deputat.

D-l Procuror, ridicind un incident, a susținut cum că inculpatul fiind deputat și Camerele fiind deschise, după art. 52 din Constituție, nu poate fi urmărit în penal, iar d-l avocat Stoianovici, apărătorul inculpatului, susține că acțiunea publică e deschisă în contra sa înainte de a fi deputat, și deosebit de aceasta declară că nu voește să uzeze de această imunitate, cerind să fie judecat acum.

Tribunalul,

Asupra incidentului ridicat de d-l Procuror;

Având în vedere că inculpatul care, în adevăr, e deputat, declară că nu voește să uzeze de privilegiul ce-i dă art. 52 din Constituție de a nu fi urmărit în timpul sesiunii, cerind, din contră să fie judecat acum.

Considerând că această imunitate este lăsată la facultatea părții de a se prevala sau nu de ea; că întrucât partea declară categoric că nu voește să uzeze de acest drept, procesul cată să și urmeze cursul său, cu atât mai mult, cu cât inculpatul a fost dat în judecată înainte de a fi ales deputat;

Pentru aceste motive, Tribunalul, respinge incidentul. (ss) Eug. Lupașcu, I. Cuparencu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut, în editura «Curierului Judiciar»:

Studiul de procedură civilă: Executarea silită asupra imobilelor, format 8° având 684 pagini, de d-l

NICOLAE LUCA

Fost magistrat, avocat

CU O PREFAȚĂ

de

D. ALEXANDRESCO

De vânzare numai la Redacția «Curierul Judiciar» 5 Calea Rahovei 5, București. Prețul 7 lei broșat; 8.50 legat în pânză peste tot și 9.50 legat în piele la cotor, elegant pentru bibliotecă. Numele fie-cărui cumpărător se va imprima *gratis*, cu litere de aur, pe cotorul volumului ce va cumpăra.

***

Orice cărți de Drept române și străine se pot cumpăra direct de la Biroul redacției Curierului Judiciar, București, Calea Rahovei 5.—Cine are de vânzare cărți de drept se va adresa tot acolo spre a obține preț bun.

***

Bugetăm stăruitor pe abonații rămași în întârziere cu plata abonamentelor, să trimită sumele datorate prin mandat postal, direct la administrația ziarului Curierul Judiciar, București, sau să plătească la prezentare numai în mîna încașatorilor: I. Riveanu, pentru provincie, și I. St. Tudoroiu, pentru capitală, în schimbul chitanțelor ce vor emite din registrul cu matea, investite cu stampila Curierului Judiciar.